

[Sundhedsministeren]

imødekommes. Skulle ministeriet mod forventning se bort fra disse alvorlige indvendinger, må Mefa forbeholde sig sin stilling til distribution af medicin til den øvrige del af det danske marked.«

Spm. nr. S 88

Til *trafikministeren* (24/10 90) af:

Gerda Thyman Pedersen (KF):

»Finder ministeren, at det er i overensstemmelse med regeringens privatiseringspolitik, at det amtslige vejbæsn i Nordjyllands Amt må ansætte flere medarbejdere for på Vejdirektoratets vegne at projektere de planlagte motorveje i Vendsyssel?«

Begrundelse

Af en artikel i Vendsyssel Tidende den 16. oktober 1990 under overskriften »Amtet tjener på motorvejen« fremgår det, at Nordjyllands Amt skal projektere i første omgang to strækninger af de kommende motorveje i Vendsyssel.

Amtsborgmester Søren Madsen siger i den anledning, at den tekniske forvaltning nok må beskæftige flere medarbejdere.

Svar (31/10 90):

Trafikministeren (Torben Rechendorff, fg.):

Nej, det gør jeg ikke. Noget sådant accepteres da heller ikke.

De aftaler, der foreligger mellem Nordjyllands Amtsråd og Vejdirektoratet, drejer sig i øvrigt ikke om selve motorvejene, men om forlægning af en hovedlandevej syd om Hjørring som forbindelsesvej mellem den eksisterende hovedlandevej og den kommende motorvej Nørresundby-Hirtshals og om udbygning af den eksisterende hovedlandevej fra afslutningen af motorvejen Nørresundby-Frederikshavn syd for Frederikshavn ind til byen.

Aftalen er helt i overensstemmelse med sædvanlig praksis. Den går ud på, at motorvejskontoret står for selve motorvejsanlæggene og vedkommende amtsråd står for de arbejder på det almindelige hovedlandsvejsnet, der er en følge af motorvejsanlæggene, i hvert fald hvis der er tale om anlægsarbejder af større omfang.

Men – og det er det afgørende – ved indgåelsen af aftalen med amtsrådet om de pågælden-

de arbejder er det præciseret, at det er en klar forudsætning, at bistanden sker ved anvendelse af amtsrådets eksisterende tekniske personale, og at opgaverne ikke giver anledning til ansættelse af yderligere arbejdskraft.

Jeg forstår i øvrigt amtsborgmesterens udtalelser til Vendsyssel Tidende således, at han har nye aftaler om yderligere vejanlæg i tankerne, når han taler om, at det kan blive nødvendigt at ansætte flere medarbejdere.

Sådanne aftaler vil naturligvis blive indgået under samme forudsætning som den oprindelige aftale. I modsat fald vil Vejdirektoratet i overensstemmelse med regeringens politik indgå aftale med private rådgivere om bistand i det omfang, Vejdirektoratet ikke selv har personale til at løse opgaverne.

Til slut skal jeg blot understrege, at amtskommunen ikke skal tjene på sin bistand. Den får alene godtgjort sine udgifter efter regler, der findes i standardsamarbejdsaftalen mellem amtsrådene og staten om varetagelse på statens regning af opgaver på hovedlandvejsnettet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 50:

Forslag til lov om ændring af sømandsloven. (Sømandens ret til fratreden ved krigsfare m.v.).

Af Tommy Dinesen (SF) m.fl.
(Fremsat 24/10 90).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Forslaget, som er stillet af medlemmer af SF, er helt givet stillet på grundlag af de diskussioner, der har været om den krise, der for øjeblikket er i Golfen.

Tilspidsningen af situationen i Den Persiske Golf i 1987-88 var også baggrunden for, at det var nødvendigt at give de søfarende mulighed for at udnytte en ret til at afmønstre og således, at denne ret blev sikret bedre, end tilfældet var efter den dengang gældende bestemmelse i sømandslovens § 12.

En ændring af sømandsloven, hvorved den i § 12 hjemlede ret til at kræve afsked i krigssituationer blev flyttet og ændret til den nye § 18 a

[Industriministeren]

og § 18 b, vedtoges derfor i 1988, idet man indførte en bestemmelse om, at sømanden altid har ret til at fratræde, hvis skibet efter afgang fra havn får ordre til at sejle ind i et sådant risikoområde.

Med disse bestemmelser blev der på fyldestgørende måde taget højde for de situationer, hvor søfarendes liv og velfærd kunne være i fare på grund af krigshandlinger eller lignende.

Det fremsatte lovforslag bygger på den tanke, at det er den søfarendes subjektive opfattelse af situationen i det område, skibet skal sejle ind i, der alene afgør, om han har ret til at fratræde tjenesten. Det kan i givet fald betyde, at skibet skal gå til en ikkeplanlagt havn, hvilket kan medføre betydelige udgifter.

Man kan ikke udelukke, at lovforslaget kan give anledning til misbrug. Et skib vil kunne gøres usødygtigt ved, at et antal søfarende under påberåbelse af bestemmelsen fratræder.

Medfører det, at skibet skal ligge stille en vis tid med henblik på at finde nye besætningsmedlemmer, kan der blive tale om betydelige omkostninger, som rederen oftest ikke vil have en realistisk mulighed for at få dækket efter en retssag, hvor han i øvrigt måtte få medhold i, at der ikke havde været tale om en risiko, der kunne begrunde fratræden.

Bestemmelsen vil derfor kunne danne baggrund for og opfordre til en pression mod rederen.

Endvidere må rederen ikke søge sikkerhed for hjemrejseudgifterne ved tilbageholdelse af beløbet ved hyrefregningen, indtil en eventuel af rederiet anlagt retssag efterfølgende godtgør, om den søfarendes opfattelse af situationen berettigede ham til at fratræde tjenesten i henhold til § 18.

Endelig gøres det strafbart for skibsføreren også i tvivlstilfælde ikke at efterkomme den søfarendes krav om fratrædelse og hjemrejse.

En vedtagelse af det foreliggende lovforslag vil ændre retsgrundlaget for søfarendes ansættelsesforhold og reelt gøre det muligt for den søfarende til enhver tid at bringe sit ansættelsesforhold til ophør alene under påberåbelsen af en subjektiv opfattelse af en risiko, hvad enten denne eksisterer eller ikke eksisterer.

Modsat hvad der er anført i bemærkningerne til lovforslaget, er der ikke i ILO-konvention nr. 166 en ubetinget ret til fratræden på grundlag af den søfarendes subjektive vurdering.

På dette punkt er der ingen uoverensstemmelser mellem den gældende danske regel og konventionen.

Det er min opfattelse, at de nuværende regler i sømandsloven giver sømanden den nødvendige beskyttelse, således at han ikke mod sin vilje bliver bragt ind i et krigsrisikoområde. Denne opfattelse gav et flertal i Folketinget udtryk for ved vedtagelsen i marts 1988 på et tidspunkt, hvor også danske skibe blev beskydt i Golfen som følge af den daværende krig mellem Iran og Irak. Jeg mener ikke, at den nuværende situation berettiger til en ændring heraf.

Jeg vil også gøre opmærksom på, at den nuværende situation, som har forårsaget, går jeg ud fra, lovforslaget, er en situation, hvor der ingen problemer har været for søfolkene med at få lov til at aftræde. Der har ingen problemer været for søfolkene med at få betalt hjemrejsen.

Problemerne er udelukkende opstået på dagpengesiden, hvor de søfarendes organisationer på forhånd meddelte de søfarende, at de ville komme i karantæne, såfremt de fratrådte og benyttede sig af rederens tilbud om at komme hjem på egen regning. Der er således ikke tale om, at lovens nuværende § 18 a og b ikke har været tilstrækkelig, men udelukkende om, at de to arbejdsløshedskasser på forhånd har taget stilling til, at der ville blive tale om en karantænesituation. Dermed er der ikke tale om et behov for at ændre § 18 a og b.

Jeg vil også gøre opmærksom på, at der i den nuværende lovgivning er en mulighed for, at de søfarende kan fratræde, hvis der undervejs, fra det tidspunkt, hvor man har påtaget sig hyren med at sejle til det pågældende område, og inden man når frem, skulle opstå en situation, som nødvendiggør en iværksættelse af § 18 a og b. Der har vi givet udtryk for, at vi for det første ikke vil tøve med at iværksætte den, og at der for det andet i så tilfælde er en mulighed for de søfarende for at fratræde, idet man da har krav på at blive sat i land.

Der har ikke været behov for dette. Der er ikke behov for en ændring af loven, og under henvisning hertil skal jeg indstille til Tinget, at lovforslaget forkastes.

Løvig Simonsen (S):

Det af SF fremsatte lovforslag skal ses på baggrund af de lovændringer, vi gennemførte i 1988 i forbindelse med den situation i Golfen,

[Løvig Simonsen]

altså den daværende krig mellem Irak og Iran, som jo også industriministeren var inde på.

Men lovforslaget skal jo også ses på baggrund af industriministerens svar til Erhvervsudvalget 19. september i år, hvoraf det fremgår, at ministeren på daværende tidspunkt ikke mente, der var tale om en krigsfare, sådan som det er omtalt i sømandslovens § 18 a og b.

Nu forholder det sig fortsat sådan, at § 18 a i sin fulde ordlyd lyder således:

»Sømanden har ret til at fratræde tjenesten om bord straks og ellers i første havn eller red, skibet anløber, hvis skibet inden afgang fra havn får ordre til at sejle til et område, hvor

1) der er fare for, at skibet vil blive opbragt af krigsførende, udsat for krigsskade eller en faretruende situation, der kan ligestilles hermed, eller

2) sådan fare er blevet væsentligt forøget.«

Der er altså tale om industriministerens fortolkning af denne paragraf, og derfor er det altså nærliggende at spørge, om industriministeren har ændret opfattelse siden 19. september.

Forhåbentlig kan ministeren tiltræde, at en sådan fare er blevet væsentligt forøget, selv om jeg ikke kunne høre det på industriministerens tale her i dag. Hvordan ser ministeren egentlig på den seneste tids udvikling i Golfområdet?

Af gode grunde har det ikke været muligt for arbejdsløsheds-kassen, Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikring eller Arbejdsmarkedets Ankenævn at tage stilling til et konkret tilfælde vedrørende udbetaling af dagpenge i forbindelse med fratrædelse på grund af sejlads på Golfen. En sådan sag behøver heller ikke at opstå, såfremt ministeren besinder sig.

Socialdemokratiet kan tilslutte sig intentionerne i det af SF stillede lovforslag, men mener, at det er for generelt i sin udformning.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Jeg bemærkede, at ministeren nævnedes, at det skulle være a-kasserne, Sømændenes Forbund m.v., der faktisk var skyld i, at de pågældende fik en 5 ugers karantæne. I den forbindelse undrer det mig lidt – det kan godt være, det er mig, der har misforstået det – at ministeren i svaret på spørgsmål nr. 194, bilag 30, i Erhvervsudvalget, skriver: »Er det på det tidspunkt, hvor sømanden anmoder om dagpenge efter at have opsagt sit arbejde under henvis-

ning til sømandslovens §§ 18 a og 18 b, ikke afklaret, om disse bestemmelser med rette er blevet påberåbt, vil sømanden, medmindre andre forhold spiller ind, skulle pålægges 5 ugers karantæne på grund af selvforskyldt ledighed, da arbejdsophøret herefter ikke kan anses for fyldestgørende begrundet.«

Det, der begrundes med, når vedkommende tager hjem, er jo krigsfaren. Og det vil altså sige, at der er et uafklaret spørgsmål her.

Derfor vil jeg gerne spørge ministeren nu, om ikke vi kan få afklaret, om det er a-kasserne, eller er det det svar, som ministeren har givet her i spørgsmålet?

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Det, jeg har svaret her, er, at spørgsmålet ikke er, om der er behov for en ændring af § 18 a eller b, men at der er tale om en tolkning af arbejdsløshedslovgivningen, som jeg også klart har givet udtryk for.

Nu beklager jeg, at jeg altså ikke har medbragt alle bilag i en tidligere samrådssag, men jeg har ikke i dette tilfælde noget at tilføje ud over de to muligheder, som jeg erindrer står i det svar. Og det vil sige, at arbejdsløsheds-kassen kan skønne, at der er tale om berettiget fratræden, og derefter kan dette afgøres retsligt.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Nu er der jo et ord, der siger: »Lille politiker, mange papirer – stor politiker, ingen papirer.« Men det holder altså ikke stik altid.

Det, ministeren tilkendegav her, var jo reelt, at det var a-kassen, Sømændenes Forbund, som reelt var skyld i, at de fik en 5 ugers karantæne; det kom ikke fra ministerens side. Sådan opfattede jeg det hernede.

Det er muligt, ministeren ikke har papirerne med i dag, hvad der nu ellers ville være ret rimeligt, da det er et ret afgørende spørgsmål vedrørende § 18 a, men så ved jeg jo, at der sidder en stribe embedsmænd, en hel kødrand, som ministeren måske kunne spørge, hvis der skulle blive brug for det.

Kai Dige Bach (KF):

Jeg burde have taget nogle flere papirer med herop for at passe til hr. Knud Linds definition.

[Kai Dige Bach]

Lovforslagets tema er jo et vigtigt og følelsesladet emne i forbindelse med danske søfolks liv og velfærd i risikozoner.

Lovforslaget vil give ubetinget adgang til at fratræde, hvor som helst og når som helst en sømand påberåber sig, at fratrædelse skyldes sejlads i et risikoområde.

Alle herinde i Folketinget vil de danske søfolk det bedste. De søfarende skal omfattes af en lovgivning, der er så god som muligt, men lovgivningen skal også gøre det muligt for skibsfarten at fungere og konkurrere, og sådan en lov har vi allerede.

Siden lovændringerne til den nugældende lov blev vedtaget i marts 1988 med de nye paragraffer, 18 a og 18 b, som forbedrede søfolkenes vilkår, har loven fungeret efter sin hensigt, og disse lovændringer blev vedtaget af et stort flertal her i Tinget, også med SF's stemmer.

Vi mener ikke, at der er grund til at lave en god lov om, og selv om den nugældende lov giver mulighed for at få foretaget en ekstra retslig vurdering, har der mig bekendt ikke været anlagt en eneste retssag.

I bemærkningerne til dette lovforslag står der i øvrigt, at denne »omvendte« situation er i overensstemmelse med den i 1987 vedtagne ILO-konvention nr. 166 om hjemsendelse af danske søfolk, en konvention, som Danmark stemte for.

Mener forslagsstillerne dermed, at den nugældende lov ikke er i overensstemmelse med konventionen? Selv med al mulig goodwill over for de danske søfolk er dette at gå for vidt. Det er en dårlig løsning at vedtage en lovændring, der kan friste til misbrug og måske i en snæver vending endog kan anvendes til direkte pression.

Nej, lovforslaget er unødvendigt; det kan få helt uoverskuelige konsekvenser, og derfor vil Det Konservative Folkeparti stemme imod forslaget.

Skrumsager Skau (V):

Venstre kan heller ikke støtte lovforslaget, og det er der fem grunde til – de fleste af grundene har allerede været nævnt tidligere her fra talerstolen.

Den ene af grundene er selvfølgelig, at vi i 1988 fik lavet en lovændring med hensyn til § 18 a og b. Det var en god ændring, og vi har, som det tidligere er blevet sagt, ingen problemer

med den. Den ordning fungerer efter de oplysninger, vi har, tilfredsstillende.

Et andet argument – som også er blevet nævnt – er, at det, der foreslås, kan give anledning til misbrug, fordi de søfarende ud fra en subjektiv vurdering kan sige: Jamen nu mener de, at de er i en situation, som gør, at de vil fratræde, og at de kan forlange, at skibet sejler ind til den nærmeste havn, og så fratræde. Det mener vi ikke vil være godt; det kan medføre misbrug.

Et tredje argument er, som det også tidligere er nævnt, at det kan medføre omkostninger, også fordi det kan være svært at skaffe det antal personer, der skal sejle videre. Derfor afviser vi også på det grundlag lovforslaget.

Et fjerde argument, som der også har været henvist til, er, at ILO-konventionen, som vi opfylder, vil medføre noget andet.

Og til sidst: Hvis de søfarende er så bekymrede, så kan jeg ikke forstå, hvorfor de pågældende ikke i stedet vælger et job på landjorden.

Knud Lind (FP):

Når de ikke vælger et job på landjorden, så kunne det jo bl.a. være, at inden for landbruget bliver der færre og færre job, så det er der i hvert fald ikke mulighed for.

Det, man kan konstatere, er jo, at de søfarende i 1988 har fået en forbedret ret til hjemrejse, jf. § 18 a, og det synes vi vi skal glæde os over.

Jeg kunne nøjes med at sige i min ordførertale, at vi under henvisning til det, der står i bemærkningerne i SF's lovforslag, skal afvise forslaget, for i bemærkningerne har man faktisk selv afvist forslaget, og det gør man bl.a. på den måde, at man siger, at det er umuligt i lovgivningen at tage højde for alle situationer osv. Og så henviser man til forsikringssselskaberne og taler om profithensyn og besejlingsområde og farezoner osv. Så er det argument også væk, for det var sådan set forsikringssummen, man ville bruge som argument. Det, man faktisk vil have, er, at det skal være den søfarendes subjektive bedømmelse af, om der nu er krigsfare her eller ej, der er den rigtige. Risikoen for fejlskøn ville være til stede.

Et andet vigtigt argument her – og jeg håber på, at SF's ordfører vil komme ind på det – er det, der hedder ILO-konventionen. Den giver nemlig ikke sømanden en subjektiv ret til egenhændigt at bedømme, om der nu også er en krigsfare eller ej.

[Knut Lind]

Vi har taget dette med, at det var hr. Preben Møller Hansen, der skulle være skurken vedrørende karantænen i dagpengene; det tror jeg vi er kommet forbi.

Så vil jeg også godt sige, at fra Fremskridtspartiets synspunkt er vi ikke glade for forslaget. Vi siger: Man bør ikke kunne pålægge staten en hjemrejseudgift ud fra en privat enkeltpersons subjektive vurdering af verdenssituationen og en eventuelt kommende krigsfare. Se, det var virkelig sat sammen, så det kunne komme i et betækningsbidrag.

Når jeg siger dette, så kan jeg sige det med en vis vægt, idet jeg selv har sejlet i krigsfarezone, og jeg må egentlig indrømme, at den største krigsfare, der var dér, var under et besøg på en restauration, da der var udgangsforbud efter klokken 23. Dér gik de ikke ind ligesom i Danmark og sagde, at nu måtte man gå hjem, for nu var klokken 23; de skød ind igennem den åbne dør, så glasruderne og det hele faldt ned. Men så fandt man altså ud af, at nu var det ved at være tid til, at man skulle lukke og komme hjem fra den restauration. Så når man nu har fået en forbedret ret til hjemrejse, skulle man så ikke lige se, hvordan det vil gå med den?

Fremskridtspartiet vil som sagt arbejde meget seriøst med dette spørgsmål, fordi der jo altså er nogle problemer, som dukker op via ministerens mystiske svar til udvalget. Der er altså nogle problemer, som man nok burde kigge på vedrørende disse dagpenge.

(Kort bemærkning).

Tommy Dinesen (SF):

Ja, man kan jo komme ud for mange argumenter.

Meningen med lovforslaget er ikke, at fordi hr. Knud Lind har været på værtshus og der er nogen, der har skudt efter ham, så skulle man have fri hjemrejse. Det var ikke meningen med det.

Larsen-Ledet (RV):

Den ændring af sømandsloven, der blev foretaget i 1988, var et stort fremskridt, som vi fra radikal side var og er tilfredse med. Vi er ikke bekendt med, at denne lov ikke fortsat er dækkende i praksis for vores søfolk.

Men vi er enige med industriministeren i, at det foreliggende forslag kan indebære mulighed for misbrug, og vi føler, at det er rigtigt ved

behandlingen af nærværende forslag at tage hensyn hertil. Bl.a. derfor kan Det Radikale Venstre ikke støtte lovforslaget.

Sonja Albrink (CD):

Lovforslaget, som SF har udarbejdet, og som vi har til første behandling i dag, er jo noget, vi tidligere har drøftet, som også flere ordførere har sagt.

Centrum-Demokraterne er af den opfattelse, at den lov, som gælder nu, og som er fra 1988, er ganske udmærket. Vi mener endda også, at den gældende lov ikke fuldt ud bliver udnyttet.

Der er sikkert nogle gode intentioner i dette lovforslag fra SF, men jeg må desværre afvise forslaget fra CD's side.

Lysholm Christensen (KRF):

Søfolk er naturligvis i en særlig risikogruppe, når det gælder områder med krigstrussel, og derfor har vi sympati for den tanke, der ligger bag ved lovforslaget. Det er udmærket, at der er nogle, der er opmærksom på mindre grupper i vort samfund, som er i en særlig risikozone.

Vi mener dog, at søfolkene allerede er dækket ind af gældende lovgivning, som det er sagt op til flere gange her fra talerstolen. Vi mener, at den nugældende lovgivning allerede giver den fornødne beskyttelse og mulighed for afmønstring.

Vi er desuden også bekymret ved, at det foreliggende lovforslag kan åbne op for noget misbrug. Denne sømandens subjektive ret til selv at vurdere, om situationen nu berettiger til en fratrædelse, er vi bekymret ved, og de erstatningssager, der kunne komme i kølvandet af en sådan vurdering, er vi også bekymret ved.

Så vi vil konkluderende sige, at sømændene er rimeligt dækket ind af gældende lovgivning, og det foreliggende lovforslag er ikke klart nok i teksten, og vi må derfor afvise det.

Tommy Dinesen (SF):

Lad mig starte med nogle generelle betragtninger. Bl.a. kan jeg ikke lade være med at tænke på, hvor interessant en korvet som »Olfert Fischer« synes at være. Her går man endda ind i, hvad de får til middag, og hvad ved jeg. Jeg forstår godt, at det kan være en alvorlig sag at være dernede, men når jeg sammenligner med de 10.000 søfolk i den danske handelsflåde og den meget lille omtale, det får, når de har nogle

[Tommy Dinesen]

problemer, så synes jeg i hvert fald, det er bemærkelsesværdigt.

Jeg synes også, at det er bemærkelsesværdigt, at man ikke vil være med til at forsøge at gøre loven bedre, selv om man ganske vist har ændret loven én gang. Man kører det hen under, at der er mulighed for misbrug.

Jeg må indrømme, at det skurrer noget i mine øren. Vi har jo haft et samråd om dette emne, som vi fra SF's side havde indkaldt til, og dér blev tanken om misbrug da afvist. Nu må man jo ikke sige, hvad der sker i et samråd, men der var da ikke nogen, der mente, at der var misbrug i forbindelse med det her. Tværtimod havde det aldrig været i politikernes tanker før.

Men det er det altså nu, og dertil må jeg sige, at jeg tror, det er begrænset, hvor mange der vil misbruge en ordning med at komme hjem, hvis man har været om bord i et skib i en måned og kommer hjem og risikerer at få 5 ugers karantæne i arbejdsløshedsunderstøttelse, skal betale en del af rejsen selv og så kommer hjem til 30 pct. arbejdsløshed. Det tror jeg ærlig talt ikke der er ret mange der vil vælge i dette land. Og derfor kan jeg ikke lide, at man bruger udtrykket misbrug.

Hr. Knud Lind var inde på det, der står i bemærkningerne. Altså bemærkningerne var hr. Knud Linds måde at afvise forslaget på, fordi jeg skriver, at man ikke kan tage højde for alt.

Jamen vi kan da ikke i Folketinget tage højde for alt. Det er da derfor, vi laver lovene om hele tiden. Det er da ikke et argument, hr. Knud Lind. Tværtimod synes jeg da, at hver gang man bliver klogere på skatteområdet, eller hvor det nu er, så prøver vi på at gøre det bedre.

I dette tilfælde må jeg nok sige, at en af grundene til, at forslaget er fremsat, er, at jeg nogle gange er i kontakt med søfolk eller kvinder, der er gift med folk, der sejler til søs, har børn, og som ærlig talt er lidt bange, når deres samlever eller mand er på vej til et område, hvor der er fare. Ingen vil vel sige, at for 3 måneder eller 2 måneder siden var der stor fare i Golfen. Jeg tror endda, at faren er større i dag.

Men selvfølgelig ved jeg da godt, at det er svært at sige, hvornår den afgørende fare er. Vi havde fra SF's side lovet at komme med et forslag. Jeg havde håbet, man kunne kæde det sammen med, at når forsikringen på skibe steg så meget i et område, altså risikoområdet, så kunne man sige, at nu måtte det udløse retten

til, at søfolkene kunne tage hjem, og at det ville være en god måde at gøre det på. Men jeg har lyttet til argumenter.

Jeg har også ringet til forsikringsselskaber, og jeg må indrømme, jeg forstår godt, der er noget, der hedder Forsikringstilsynet, for de forskellige forsikringsselskaber siger, man ikke kan stole på de andre, og at forsikringssummerne er alt for høje; så det kunne jeg ikke bruge til noget.

Jeg ville gerne have lavet et forslag, der gik på det her, men når argumenterne ikke er der, så vil jeg ikke bruge det.

Når vi bl.a. bruger ILO's konvention 166, er det, fordi den er opfattet således i søfartskredse, og det er i samtlige med undtagelse af rederkredse, som der står i bemærkningerne til lovforslaget, nemlig at det skulle være et argument for at få dette forslag igennem. Det er jo derfor, det er med. Det er det, der er det afgørende her.

Jeg tror, jeg har besvaret det meste af det generelle, der blev sagt, for argumentationen imod var næsten den samme hos alle ordførerne.

Jeg vil godt sige tak til hr. Løvig Simonsen. Jeg vil også godt sige tak til ordførerne for de mange pæne ord om danske søfolk osv. Men jeg vil også sige, at noget, der i hvert fald greb mig på sømændenes generalforsamling for 2-3 år siden, var et indlæg fra en, der havde været med i Golfen, som havde taget krigsrisikotillægget frem for hjemrejsen. Han sagde, at det ville han i hvert fald aldrig gøre mere. Når først han havde været udsat for, at der var nogle på dækket, der var blevet skudt ned og skulle i land i Dubai eller andre steder, så gjorde det i hvert fald, at man ikke ville til den slags områder mere.

Man kan selvfølgelig godt bruge den helt usaglige argumentation, som hr. Skrumtsager Skau brugte, nemlig at man kan lade være med at sejle til søs. Hr. Skrumtsager Skau er her ikke, det er også lige meget, for argumentet var ikke særlig godt. Men den form for argumentation vil jeg heller ikke gå ind i; det kan være lige meget.

Men jeg vil godt bede ministeren om at gentage det, som ministeren sagde i første omgang, og som jeg også opfattede ligesom hr. Knud Lind, nemlig at man godt kan rejse hjem, hvis man føler, at risikoen er for stor for en selv, og at det ikke er regeringen eller andre, der vil

[Tommy Dinesen]

komme efter Arbejdsministeriet med hensyn til 5 ugers karantæne og sådan noget, men at det er a-kasserne. Det blev der sagt, og det vil jeg godt have bekræftet, for så synes jeg, det lyder endnu mere mærkeligt.

Efter at ministeren har haft søfartsorganisationerne til et møde, da disse ting blev diskuteret, blev det helt klart sagt, at det ville koste den pågældende sømand – jeg mener, at det var hr. Henrik Berlau fra Sømændenes Forbund, der udtalte det – noget med 50.000 kr. at afmønstre, hvis man gjorde det, og så skulle man betale rejsen selv. Der er da ikke blevet sagt noget om, at det var kassen som sådan, der ville fastholde, at sømanden skulle blive om bord, for så mener jeg ikke, at problemet havde været her.

Men jeg vil selvfølgelig sige tak til ordførerne for de bemærkninger, der har været, især de positive. Og så må vi jo se, om vi kan finde på en anden måde at gøre det her på.

Jeg synes i hvert fald ikke, at det er betryggende, og jeg mener også, det er et stort ansvar, ministeren påtager sig ved alene at kunne afgøre, om f.eks. Persergolfen er krigsrisikoområde eller ej.

Man kunne måske finde frem til en anden måde at gøre det på, hvor man f.eks. brugte Besætningsnævnet som et uvildigt navn til at se på den slags ting, når de nu er der. Det ville være et passende sted. Sømændene og rederne, altså søfartsorganisationerne, kunne indkalde nævnet til at se på risikoen. Og så mener jeg også, at det ville være holdt ude fra politiske afgørelser, som jeg mener det ikke er særlig godt at have i disse tilfælde.

Men det kan vi jo drøfte senere. Det kan vi spørge ministeren om på et senere tidspunkt, hvis ministeren ikke vil svare på det nu.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Jeg ville nu godt sige til ministeren, at det ville nu altså være rart, om vi her kunne få afklaret det spørgsmål, som står fuldstændig åbent, om denne 5 ugers regel, når man tager hjem. Kan man så få dagpenge, eller kan man ikke få dagpenge, når man er i en krigszone? Det ville da være rart at vide det for en hel del mennesker, i særdeleshed når ministeren faktisk har sendt et svar, hvor det egentlig ikke er afgjort. Og det er jo længe siden.

Så vil jeg godt sige til SF og til SF's ordfører, at SF laver mange lovforslag, som alle nøje peger på et problem. Og de er som regel rent lovtekstmæssigt gode. Men dette lovforslag er udformet, som om SF vil skyde sig selv i foden. Det er derfor, jeg gjorde opmærksom på bemærkningerne.

Det virker, som om hr. Tommy Dinesen har skrevet lovforslaget med ført hånd. Derfor vil jeg godt spørge hr. Tommy Dinesen: Er det hr. Preben Møller Hansen, eller er det hr. Berlau fra Sømændenes Forbund, der har skrevet kladden til SF's lovforslag, og er det det, der er årsag til, at forslaget er blevet noget forplumret? For der må altså have været nogen, der har haft en finger med i spillet her. Det ligner ikke SF's måde at skrive lovforslag på. Det er, som om der er nogen, der har skrevet kladden.

(Kort bemærkning).

Tommy Dinesen (SF):

Det er jo et gammelt trick, hr. Knud Lind, dette med at sige, at der er andre, der har skrevet det.

Men jeg kan sige, at lovteksten som sådan har jeg skrevet sammen med andre. Det skal ikke være nogen hemmelighed. Det har oven i købet været offentliggjort, at det er efter en henvendelse fra andre. Der er ikke noget dér.

Jeg vil så godt sige om bemærkningerne, der fylder det hele, at hvis hr. Knud Lind ikke har kunnet finde ud af bemærkningerne, så beklager jeg. Det er min manglende skoleuddannelse, der så gør det. Men de andre ordførere har da kunnet finde ud af, hvad der stod i dem.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Jeg vil godt sige tak til hr. Tommy Dinesen. Vi har fået konstateret, at hr. Preben Møller Hansen, hr. Berlau og Styrmandsforeningen m.v. har været hr. Tommy Dinesen meget behjælpelige med dette lovforslag, og det har for mig at se desværre fået den udgang, at det er blevet en lille smule forplumret.

(Kort bemærkning).

Tommy Dinesen (SF):

Altså, hr. Knud Linds overdrivelser er jo ret kendte. Men jeg kan så sige til hr. Knud Lind, at hr. Preben Møller Hansen nok ikke skriver

[Tommy Dinesen]

noget for mig. Han ville hellere ekskludere mig af Sømændenes Forbund, hvis han havde mulighed for det. Så er det sagt.

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Vi koncentrerer os jo om dagpengespørgsmålet og ikke § 18 a og b i den udformning, de har i dag. Og de spørgsmål, der er stillet til mig, har jo udelukkende gået på fortolkningen af dagpengeloven. Det er heller ikke et problem, der løses ved det lovforslag, som hr. Tommy Dinesen har fremsat.

Derfor vil jeg sige: Jeg henholder mig til det svar, jeg har givet.

Jeg kan heldigvis citere fra mit eget samråd, at der fortsat ikke er nogen retslig afklaring – for der er ingen fortilfælde – på, om de søfolk, som tager hjem, hvor rederen har betalt og har givet dem fri, og hvor der derfor ikke er behov for en diskussion af, om de kan komme af sted eller ej, får karantæne eller ej. Det er et uafklaret spørgsmål, fordi der ikke er nogen fortilfælde for det, og ingen af de to – hverken ændringen eller den nuværende sømandslov – løser det problem.

Jeg vil i øvrigt bekræfte, at det ikke er mig, der under det refererede møde har sagt, at der ville blive givet 5 ugers karantæne. Det var Sømændenes Forbund, der meddelte, at man ville give 5 ugers karantæne. Jeg meddelte på samme møde, at jeg ikke kunne tage stilling til, hvorvidt man skulle gøre det eller ej.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 53:

Forslag til lov om ændring af lov om byfornyelse og boligforbedring. (Tilskud ved kondemnering af ejerboliger og andelsboliger).

Af boligministeren (Agnete Laustsen).
(Fremsat 31/10 90).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lissa Mathiasen (S):

Socialdemokratiet har ved tidligere debatter her i salen på samme måde, som jeg kan gøre det i dag, tilkendegivet, at vi er meget positive over for at finde en løsning på problemerne omkring kondemneringsbeslutninger, hvor en bolig altså bliver erklæret for uegnet som menneskebolig. På den baggrund kan jeg da også udtrykke vores glæde over, at det nu er lykkedes at få et bud fra boligministeren på, hvordan de eventuelt kan løses.

Udgangspunktet for os har hele tiden været, på hvilken måde vi bedst muligt kunne tilgode-se de enkelte beboeres tarv i forhold til en kondemneringsbeslutning, men vi har tidligere sagt – og det synes jeg også er værd at tage fat på i dag – at hvis man som beboer har den opfattelse, at det er en urimelig kondemneringsbeslutning, der er truffet, så tror jeg ikke, man føler, at det bliver ret meget bedre, om man får udbetalt et tilskud.

Jeg vil gerne vende tilbage til de debatter, vi tidligere har haft om anvendelsen af kondemneringsbestemmelserne. Vi er fra Socialdemokratiets side naturligvis helt enige i, at hvor der direkte er sundheds- eller brandfare, bør der ikke herske nogen tvivl om, at det er korrekt at kondemnere, men at alene lysforhold kan være en afgørende faktor kan forekomme endog meget tvivlsomt. Jeg vil gerne stille boligministeren det spørgsmål, hvorledes disse problemer er blevet behandlet i relation til det forslag, som vi nu har til behandling.

Så er der økonomien. Det foreslås, at penge-ne skal dækkes ind via de allerede afsatte midler til byfornyelse. Jeg kan forstå – jeg kan endda godt forstå – at man i bemærkningerne siger, at der hersker en del tvivl om skønnet over, hvor dyrt det bliver.

Men uomtvisteligt er det, at det primært vil blive en udgift for Københavns Kommune. Her vil jeg godt høre ministerens kommentar til belastningen i forhold til de øvrige opgaver, Københavns Kommune har omkring byfornyelse m.v., eftersom vi må konstatere, at det beløb,